

# Samarbete mellan skola och bibliotek

En läsande skola i Vasa

V A S A .

# Samarbete mellan skola och bibliotek

*Samarbete mellan skola och bibliotek* förenar biblioteket och skolan. Dokumentet är ett komplement till *Biblioteksstigen*, som är en del av planen för kulturfostran. Samarbetets mål och innehåll baserar sig på läroplanen för den grundläggande utbildningen och *Nationella läskunnighetsstrategin 2030*.

Ansvar har delats mellan bibliotekspersonalen och läraren i *Samarbete mellan skola och bibliotek*. Biblioteket har förbundit sig till att årligen implementera de avsnitt som är markerade med texten *Biblioteksstig*. Andra punkter på *Samarbete mellan skola och bibliotek* genomförs alltid i mån av möjlighet.

## Förskola

- **Guidning på biblioteket (*Biblioteksstigen*):** Barnen bekantar sig med biblioteket och dess tjänster med hjälp av en berättelse. Syftet med aktiviteten är att väcka intresse för läsning. Berättelsen framförs med hjälp av stora bilder. Berättelsen är skriven och illustrerad av proffs. Förskole-elevernas guidning kan ordnas på vilket av bibliotekets filialer som helst. Bibliotekets personal kan alternativt besöka förskolan.

**Arrangeras av:** Biblioteket

**Reserveras av:** Bibliotekspedagog

## Årskurs 1

### Mål:

- Eleven inspireras att lyssna på och läsa barnlitteratur, välja intressant läsning och att utveckla ett läsintresse.
- Eleven blir intresserad av barnlitteratur.
- Eleven får positiva läsupplevelser.
- Eleven bekantar sig med att använda biblioteket och övar på att hitta lämplig läsning för sig själv.
- Eleven bekantar sig med olika delområden av multilitteracitet (t.ex. att läsa bilder).

### Innehåll:

- **Att skaffa ett bibliotekskort:** Elevernas kort skaffas i samarbete med föräldrarna. Du kan ansöka om ett bibliotekskort för din grupp. Gruppkortet är i kraft ett år i taget. Kortet och kontaktinformationen för gruppkortet uppdateras alltid i början av läsåret.  
**Arrangeras av:** Lärare och föräldrar
- **Bibliotekshandledning (*Biblioteksstigen*):** Vad händer på bibban? Hur får man ett bibbakort? Hur fungerar låneautomaten? Vi går igenom baskunskaperna i att vara kund på biblioteket och högläser en saga. Paketet är anpassat till skolans geografiska läge så att t.ex. skolor som har långt till någon av stadsbibliotekets enheter besöks av bokbussen och eleverna får bekanta sig med den.

**Arrangeras av:** Biblioteket





**Reserveras av:** Läraren kontaktar bibliotekspedagogen

- **Lulus läspaket:** Du kan beställa ett materialpaket till din grupp och plocka upp paketet på den filial till biblioteket som fungerar bäst för dig. Paketet beställs på förhand med hjälp av blanketten, som du hittar [här](#).  
Leveranstiden för paketet är minst en vecka.  
Bokpaketet kan användas till exempel som en resurs under ett ämnesövergripande tema.  
**Arrangeras av:** Läraren beställer, biblioteket sätter ihop bokpaketet

## Årskurs 2

### Mål:

- Eleven upprätthåller och utvecklar sina läsfärdigheter och sitt läsintresse.
- Eleven blir intresserad av barnlitteratur.
- Eleven kan läsa en bok på en för eleven lämplig nivå samt berätta om boken för andra.
- Eleven bekantar sig med bibliotekets tjänster och kan använda dem.

### Innehåll:

- **Lånebesök:** Alla grupper är välkomna på lånebesök till biblioteket. Det går bra att besöka biblioteket redan på morgonen före bibliotekets officiella öppettider. Boka tid för besöket på förhand speciellt om du planerar ett besök före öppningstid eller om du önskar att personalen på biblioteket deltar i programmet med din grupp. Du kan också boka in en stående reservation för din grupp. Besöket kan ske regelbundet varje vecka eller mer sällan på huvudbiblioteket eller på skolans närbibliotek. Alternativt kan du besöka biblioteksbussen med din grupp.  
**Arrangeras av:** Läraren
- **Lulus läspaket:** Du kan beställa ett materialpaket till din grupp och plocka upp paketet på den filial till biblioteket som fungerar bäst för dig. Paketet beställs på förhand med hjälp av blanketten, som du hittar [här](#).  
Leveranstiden för paketet är minst en vecka.  
Bokpaketet kan användas till exempel som en resurs under ett ämnesövergripande tema.  
**Arrangeras av:** Läraren beställer, biblioteket sätter ihop bokpaketet

## Årskurs 3

### Mål:

- Eleven utvidgar sin textrepertoar och läser barn- och ungdomslitteratur.
- Eleven lär sig att använda biblioteket. Eleven uppmuntras till att använda biblioteket på ett aktivt och mångsidigt sätt.
- Eleven söker intressant läsning och får stöd för sitt läsintresse.
- Eleven läser inhemsk och utländsk barn- och ungdomslitteratur från nyare verk till klassiker och facklitteratur.



# V A A S A .

- Eleven övar att läsa bilder och reflekterar kring frågor som litteratur väcker.
- En mångkulturell miljö prioriteras: eleverna i klassen bekantar sig med varandras språk och kulturer.

## Innehåll:

- **Bokprat (*Biblioteksstigen*):**  
**Arrangeras av:** Biblioteket  
**Reserveras av:** Läraren kontaktar bibliotekspedagogen, minst två 2 veckor före önskad tidpunkt  
**Övrigt:** Vid bokning, vänligen meddela oss om du har några speciella önskemål gällande bokpratet (S2, lättlästa böcker, lättlästa, andra önskemål)
- **Lånebesök**  
**Arrangeras av:** Läraren

## Årskurs 4

### Mål:

- Eleven utvidgar sin textrepertoar och läser barn- och ungdomslitteratur.
- Eleven söker och läser litteratur som intresserar hen själv och som är på lämplig nivå för hen själv och får stöd för en självständig läshobby.
- Eleven lär sig att använda biblioteket på ett aktivt och mångsidigt sätt.
- Till exempel stadsbibliotekets bokprat och bokcirkel används som undervisningsmetod.
- Eleven övar på färdigheter inom multilitteracitet genom att studera artiklar i olika tidskrifter.
- Eleven läser inhemsk och utländsk barn- och ungdomslitteratur från nyare verk till klassiker och facklitteratur samt reflekterar kring frågor som litteraturen väcker.

### Innehåll:

- **Lulus läspaket:** Du kan beställa ett materialpaket till din grupp och plocka upp paketet på den filial till biblioteket som fungerar bäst för dig. Paketet beställs på förhand med hjälp av blanketten, som du hittar [här](#).  
Leveranstiden för paketet är minst en vecka.  
Bokpaketet kan användas till exempel som en resurs under ett ämnesövergripande tema.  
**Arrangeras av:** Läraren beställer, biblioteket sätter ihop bokpaketet
- **Lånebesök**  
**Arrangeras av:** Läraren

## Årskurs 5

### Mål:

- Eleven utvidgar sin textrepertoar och läser barn- och ungdomslitteratur.



# V A A S A .

- Eleven lär sig att använda biblioteket.
- Eleven lär sig att utveckla sin språkliga och kulturella identitet, att uppskatta andra kulturer och språk samt att använda sig av medie- och kulturtjänster.
- Eleven bekantar sig med mediebilder.
- Eleven producerar en egen nyhets- eller tidskriftsartikel.

## Innehåll:

- **Undervisning i informationssökning**  
**Arrangeras av:** Biblioteket  
**Bokningar:** Läraren kontaktar bibliotekspedagogen, minst 2 veckor före önskad tid
- **Lulus läspaket:** Du kan beställa ett materialpaket till din grupp och plocka upp paketet på den filial till biblioteket som fungerar bäst för dig. Paketet beställs på förhand med hjälp av blanketten, som du hittar [här](#).  
Leveranstiden för paketet är minst en vecka. Bokpaketet kan användas till exempel som en resurs under ett ämnesövergripande tema.  
**Arrangeras av:** Läraren beställer, biblioteket sätter ihop bokpaketet
- **Lånebesök**  
**Arrangeras av:** Läraren

## Årskurs 6

### Mål:

- Eleven utvidgar sin textrepertoar och läser barn- och ungdomslitteratur samt lär sig att använda biblioteket.
- Eleven bekantar sig med journalistik med hjälp av tidningar och tidskrifter.
- Eleven producerar en egen nyhets- eller tidskriftsartikel.
- Eleven bekantar sig med filmgenrer. Litterära genrer definieras. Eleven uppmuntras till att delta självständigt i kulturhobbyer.
- Eleven lär sig att utveckla sin språkliga och kulturella identitet, att uppskatta andra kulturer och språk samt att använda sig av medie- och kulturtjänster.
- Eleven bekantar sig med mediebilder.
- Eleven producerar en egen nyhets- eller tidskriftsartikel

## Innehåll:

- **Bokprat:** Kan även vara digitalt massbokprat med bokpratare från runt om i Österbotten  
**Arrangeras av:** Biblioteket





- **Lånebesök**

Arrangeras av: Läraren

## Årskurs 7

### Mål:

- Utnyttja närmiljön samt stadens kultur- och medieutbud (t.ex. bibliotekstjänster)
- Uppmuntra eleverna till att utnyttja bibliotekets utbud på ett aktivt och mångsidigt sätt.
- Strategier för textförståelse samt utvecklingen av läs- och skrivfärdigheter integreras i texter inom alla ämnen.
- Eleven studerar olika texttyper. Multilitteraciteten och det vidgade textbegreppet tas i beaktande i undervisningen genom att studera verbala och auditiva texter, bilder och numeriska texter samt kinestetiska texter, det vill säga texter baserade på gester och ansiktsuttryck.
- Eleven får kunskap om skönlitteraturens huvudgenrer och grundläggande begrepp.
- Skönlitteraturens huvudgenrer och grundläggande begrepp används som ett verktyg för att tolka texter.
- Texttyper som kombinerar bild och text, till exempel serier, studeras i samarbete med till exempel bildkonst.
- Eleverna bekantar sig med berättarkonsten ur litteraturens och till exempel filmens synvinkel.
- Vid läsning av hela verk ligger fokus på ungdomslitteratur.
- Eleven kan utföra till exempel ett läsplom för att synliggöra sitt läsintresse.
- Eleven hittar läsning som lämpar sig för elevens intressen och kunskapsnivå.

### Innehåll:

- **Amazin Library Race (Biblioteksstigen):** Bekanta dig med huvudbiblioteket och de övriga aktörerna i huset  
**Arrangeras av:** Biblioteket  
**Reserveras av:** Läraren kontaktar bibliotekspedagogen, minst 2 veckor före önskad tidspunkt.
- **Lånebesök**  
**Arrangeras av:** Läraren  
**Lulus läspaket:** Du kan beställa ett materialpaket till din grupp och plocka upp paketet på den filial till biblioteket som fungerar bäst för dig. Paketet beställs på förhand med hjälp av blanketten, som du hittar [här](#).  
Leveranstiden för paketet är minst en vecka. Bokpaketet kan användas till exempel som en resurs under ett ämnesövergripande tema.  
**Arrangeras av:** Läraren beställer, biblioteket sätter ihop bokpaketet



### Mål:

- Utnyttja närmiljön samt stadens kultur- och medieutbud (t.ex. bibliotekstjänster)
- Uppmuntra eleverna till att utnyttja bibliotekets utbud på ett aktivt och mångsidigt sätt.
- Litterära texter studeras ur olika genrens synvinkel.
- Faktatexter studeras på ett sätt som lyfter fram skillnader mellan facktexter och åsikter, målet är att namnge olika typer av texter och att identifiera deras typiska drag och målgrupper.
- Olika sätt att påverka, språkliga drag, sätt att motivera, retoriska medel samt att referera till någon annans text kan studeras.
- Tolkningen av skönlitteratur breddas och användningen av narrativa metoder och begrepp i tolkningen fördjupas.
- Eleven lär sig att välja, använda, tolka och utvärdera olika skönlitterära texter samt fack- och medietexter.
- Eleven läser dikter och ungdomslitteratur och kan även bekanta sig med vuxenlitteratur och klassiker inom olika genrer.

### Innehåll:

- **Bokprat (*Biblioteksstigen*):**  
**Arrangeras av:** Biblioteket  
**Reserveras av:** Bibliotekspedagogen, minst två 2 veckor före önskad tidpunkt  
**Övrigt:** Vid bokning, vänligen meddela oss ifall du har några speciella önskemål gällande bokpratet (S2, lättlästa böcker, lättlästa, andra önskemål)
- **Lånebesök**  
**Arrangeras av:** Läraren
- **Lulus läspaket:** Du kan beställa ett materialpaket till din grupp och plocka upp paketet på den filial till biblioteket som fungerar bäst för dig. Paketet beställs på förhand med hjälp av blanketten, som du hittar [här](#).  
Leveranstiden för paketet är minst en vecka.  
Bokpaketet kan användas till exempel som en resurs under ett ämnesövergripande tema.  
**Arrangeras av:** Läraren beställer, biblioteket sätter ihop bokpaketet

### Årskurs 9

### Mål:

- Uppmuntra eleverna till att utnyttja bibliotekets utbud på ett aktivt och mångsidigt sätt.
- Betydelsen av multilitteracitet och textförståelse i fortsatta studier och i arbetslivet betonas.
- Uppmärksamhet fästs vid olika kulturers inflytande och kulturell mångfald i Finland.
- Lokal kultur och kulturläroplanen i Vasa utnyttjas på ett mångsidigt sätt som undervisningsmaterial.



## V A A S A .

- Eleverna bekantar sig med den allmänna litteraturens och den finländska litteraturens skeden och centrala stilriktningar (särskilt romantiken, realismen, modernismen och den samtida litteraturen).
- Eleverna kan genomföra ett litteraturprojekt, till exempel en litteraturmapp eller -portfölj, broschyr eller grupparbete. Elevernas delaktighet tas i beaktande i planeringen, utförandet och bedömningen av projektet.

### Innehåll:

- **Lånebesök**  
**Arrangeras av:** Läraren

